

Вільне Слово

Український тижневик

ВІЛЬНЕ СЛОВО

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

Виходить кожної суботи

Видає:

ВИДАВНИЧА СПІЛКА "ВІЛЬНА ПРЕСА" в Торонті

Річна передплата:

в Канаді \$6.00, в ЗДА \$7.00

Поодинокі число: 15¢

VILNE SLOVO

THE FREE WORD — Ukrainian Weekly

Published every Saturday

by

TORONTO FREE PRESS PUBLICATIONS LTD.

Yearly Subscription:

in Canada \$6.00, in USA \$7.00

Single copy: 15 c.

Листування, замовлення і гроші вислати на адресу:

VILNE SLOVO, 286 Lisgar St. — Toronto 3, Ont., Canada — LE 5-9955

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL, POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

Рік XXVII. Ч. 34

Субота 20 серпня 1960 — Saturday, August 20, 1960

Vol. XXVII. No. 34

Московсько-большевицька тиранія діє всюди безкарно

Преосв. Теодор Ромжа

Преосв. Кир Павло Гойдич

Преосв. Кир Василь Гопко

Мученики за віру і український народ

ЖЕРТВА КРОВИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

МЮНХЕН (АУКП). — З Чехословаччини наспіла вістка, що Єпископ Пряшівської Дієцезії у Зах. Карпатській Україні, Преосв. Кир Павло Гойдич, ЧСВВ, після дев'ятилітнього ув'язнення, помер 19 липня 1960 р., в тюрмі Леопольдова, на Словаччині. Тіло Покійного Єпископа - Ісповідника в'язнична адміністрація відмовилась видати. Існують здогадки, що тілні останки Владика спалено в тюремному крематорію.

При кінці липня цр. західно-європейська преса, в тому числі й північний Ватикан "Осерваторе Романо", принесла вістку про звільнення з большевицької тюрми Преосв. Кир Павла Гойдича і його помічника Преосв. Кир Василя Гопка. Цю вістку передрукувала майже вся українська вісна преса, потішаючи себе, що два українські єпископи не будуть мучитися в большевицькій тюрмі "демократичної" Чехословаччини, але заживуть на свободі. Ми не спішили подати цю вістку нашим читачам, бо не вірили в її правдивість. Тепер виявилось, що це дійсно була підла московсько-большевицька брехня, для замирення очей, начебто під московсько-большевицьким режимом в сателітних країнах наступила "відлига". Преосв. Кир Василь Гопко карається далі в большевицькій тюрмі, а Великого Єпископа - Ісповідника Карпатської України Преосв. Кир Павла большевики не тільки не звільнили з тюрми, але мучивши його на протязі цілих 9 років — закатували на смерть. Це великий черговий злочин Москви, який кличе до пімсти цілий український народ!

Преосв. Кир Павло народився 17 липня 1888 р. Був монахом Чина Св. Василя Великого, а 7 березня 1927 висвячений на єпископа Пряшівської Епархії — західної частини Карпатської України. Між двома

світовими війнами зробив дуже багато для національного осягошення Пряшівщини, поборюючи великі перешкоди з боку москвофілів і словацького місцевого уряду. В 1939 р. Мадярщина окупувала Карпатську Україну і тоді кілька десятків парафій, що належали до Мукачівської Епархії, залишилися при Словаччині. Тоді Апостольська Столиця створила для цих парафій Апостольську Адміністрацію під зверхністю Пряшівського Владика Преосв. Кир Павла Гойдича. Після зайняття земель Карпатської України большевиками, 28 квітня 1950 р., по вярештуванні українських католицьких священників та вивезенні усіх ченців Василян, проголошено в Пряшеві "добровільне з'єднання із матірною православною Церквою". 15 січня 1951 р. чехословацький комуністичний уряд, після 5-денного "судового показу", засудив Преосвященного Кир

Павла на досмертну тюрму. Пост пряшівського єпископа перейняв його помічник Преосв. Кир Василь Гопко. В скорому часі Преосв. Кир Василь був ув'язнений і засуджений на десять років тюрми, в якій мучиться по сьогодні. Мученицька смерть Преосв. Павла Гойдича — це друга з черги жертва крові Карпатської України московському окупантові. Першою жертвою була така ж мученицька смерть Преосв. Теодора Ромжи, єпископа Мукачівської Епархії, якого большевики замордували в 1947 р.

НОВА КАНАДІЙСЬКА ПАРТІЯ НА ОВИДІ?

Ріджайна, Саск. — Тут закінчилася річна конвенція канадійської робітничої партії, відомої під ініціалами СіСіЕф (Кооператив Коммонвелт Федерешин). Ця партія, заснована 37 літ тому популярним протестантським духовником, Дж. С. Вудсвортом, не зросла досі, як цього сподівалися її основники і має у федеральному парламенті лише кількох послів. Недавно її головна управа порозумілася з керівниками Канадійського Конгресу Праці, великої робітничої організації, що починає півтора мільйона членів, щоб спільно заснувати нову робітничу партію. Це має статися навесні наступного року. Коли на конференції прийшло до вибору нового національного лідера (дотеперішній довголітній лідер, М. Дж. Колдвелл уступив), головна управа партії поставила вимогу, щоб покищо не вибирати національного лідера, тільки лишити цю справу новій робітничій партії, що

ВИСТУП ТАНЦЮРИСТІВ АВРАМЕНКА

На закінчення Світового Екхаристійного Конгресу в Мюнхені відбувся в неділю 7 серпня цр. в залі Кольтів виступ українських танцюристів та інших мистецьких сил під проводом арт. Василя Авраменка. Програму закінчила символічна картина "Молю за Християнську Україну і за життя світу". На виступі промовляли генерал Микола Капустянський та інж. Осип Бойдуник. Виступ пройшов успішно.

З ПОДОРОЖІ ДО СВЯТОЇ ЗЕМЛІ

Наш співробітник о. Ст. Хабурський вже переслав нам перший репортаж з подорожі українських паломників з Канади до св. Землі. Буде поміщений у наступному числі.

Рівнож у наступному числі розпочинаємо друкувати репортаж про серцеву недугу президента Айзенгавера. Віримо, що цей репортаж буде цікавий для наших читачів. Редакція

Засідання Президії УНРади разом з ВО

23 липня 1960 в Мюнхені відбулося засідання Президії УНРади, під головуванням п. Івана Багряного, з участю членів Виконного Органу та окремих членів УНРади, що перебувають у Німеччині.

Вислухавши інформації про діяльність та плани Виконного Органу УНРади, що їх подав заступник голови ВО Федір Пігідо, Президія УНРади ухвалила:

а) дискусію в питаннях діяльності ВО УНРади відбутися після повернення Голови ВО УНРади п. Миколи Лівницького з службової подорожі до ЗДА та заступника його звіту; в) просити Пана Президента УНР д-ра Ст. Вишницького прикрити по можливості скликання 5-ї Сесії УНРади.

Д-р Зиновій Лисько прибув до ЗДА

Нью Йорк. — В середу 10 серпня цр., прибув із Мюнхену в Німеччині до ЗДА на постійне перебування д-р Зиновій Лисько з дружиною. Д-р Зиновій Лисько був доволілітнім професором Українського Музичного Інституту у Львові і є визначним українським композитором і музикологом, автором монументальної і готової до видання праці "Кодекс української мелодії". На міжнародному літньому Айдлавайлд у Нью Йорку вітали панство Лиськів із їх приїздом до ЗДА члени їхньої родини і знайомі. Від українських музичних кіл у ЗДА вітав професора Лиська директор УМІ Ігор Соневицький.

Аккра, Гана. Ганський парламент уповажив уряд до вживання ганських військ в офіційній мілітарній акції проти бельгійської військової залоги в Конго і до переведення в разі потреби загальної мобілізації ганських сил у краї.

ЄВРОПА ОБ'ЄДНУЄТЬСЯ

Бонн, Зах. Німеччина. — Тут відбулася конференція між брітійським прем'єром Гарлодом Мекмилленом і німецьким канцлером Конрадом Аденавером, в якій взяли участь обидва міністри закордонних справ, лорд Говм і Гайріх фон Брентано. Головним предметом нарад було питання економічної співпраці між двома групами європейських держав, що досі йшли окремими стежками. Є це так званий "Коммон Маркет", у склад якого входять Німеччина, Франція, Італія, Бельгія, Голландія і Люксембург і так звана "Зовнішня Сімка", що складається з В. Британії, Швеції, Норвегії, Данії, Австрії, Португалії і Швейцарії. Бонська конференція мала встановити, на яких основах ці дві великі економічні групи мали б знайти спільну мову і спільну базу діяння тому, що в протилежному разі економічне суперництво може довести до політичної ворожнечі, а єдність Європи необхідна для справи світового миру. Після повертуту до Лондону прем'єр Мекмиллен заявив перед представниками преси, що зроблено вже перший крок у справі об'єднання Європи, а де є добра воля, там знайдеться і шлях до повного її здійснення.

Крім економічних питань на згаданій конференції були обговорені політичні проблеми, як теперішня політика Советів, НАТО і співпраця зі ЗДА. Москва, яка панічно боїться Зах. Німеччини, твердить, що головною ціллю згаданої конференції було дістати піддержку В. Британії для плану необмеженого озброєння німецького війська.

ТЕХНІЧНІ УСПІХИ АМЕРИКИ

Вашінгтон, Д.К. — З'єднані Держави зробили цими днями три велетенські кроки в напрямку завоювання простору, до чого спричинилися дві експериментальні бази, в Кейп Канаверал на Флориді і ракетна база Ванденберга у Каліфорнії. Першим успішним було схоплення короби з інструментами, вистріленої в простір з бази Ванденберга в окремому сателіті, що відтак відділилася від сателіта під впливом радіо-контролі. Її безпешіше пробували зловити літаки окремими сітками і нарешті її витягнуто з моря біля Гавайських островів. Шеф бази, генерал Шрівер заповів, що незабаром вишле в простір таким самим способом живого шимпанзе. Другим успіхом було вистрілення в простір з бази в Кейп Канаверал велетенського 100-стопоного пластичного балона, покритого алюмінієм, на висоту 1,000 миль з допомогою ракети Тор-Дельта. Цей балон затримався в своїй орбіті і його можна бачити вечорами на небі як велику зірку. Сотня таких балонів могла б відіграти велику роль в уліпшенні телефонічних, радієвих і телевізійних зв'язків у світі, відбиваючи дотичні електричні хвилі. Третім успіхом був 1-ий політ людини в простір, де майже кінчається вся атмосфера. Цей політ зробив майор Баб Гвайт, який досягнув висоту 131,000 стіп, себто більше як 24 миль. Він заявив після повертуту, що "там угорі справді фантастично".

КАНАДІЙСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ВИСТАВКА

Вечірні представлення на головній сцені Канадійської Національної Вистави заповідаються цього року незвичайно цікаво. У програмі візьмуть участь Філ Силверс, популярний фільмовий комік зі своєю групою, оперовий співак Дж. Векерс та знаменитий данський піяніст - гуморист, Віктор Борге. Крім цього на сцені виступлять Міжнародний Балет, у склад якого входять різні національні групи, жидівська танкова група Ніркода з Ізраїлю, сербська національна група й канадійсько-італійська група співаків з Торонта. Кожного року вечірні представлення на Канадійській Національній Виставі притягають по 20 тисяч глядачів і цього року управа вистави сподівається неменшого успіху.

Білоруський єпископ

Українські католицькі єпископи під проводом Вп. преосв. архієпископа Кир Івана Бучка взяли участь в архієрейських свяченнях єпископа - номіната Преосв. Чеслава Сіновича, першого білоруського католицького єпископа у вільному світі. Свячення відбулися в неділю 31 липня цр., у Мюнхені під час Світового Екхаристійного Конгресу.